

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/121/2022
Identifikačné číslo spisu: 5018200305
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2024
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:5018200305.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: R. F., adresa trvalého pobytu: K. XXX, K., dátum narodenia: X. Y. XXXX, zastúpeného: JUDr. Ľudovít Surma, advokát, so sídlom: Pavlice 183, Pavlice, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom: Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo 38959-5/2018-BA zo dňa 4. júna 2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, č. k. 26Sa/27/2018-188 zo dňa 9. júna 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu zamietla.
Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I. Rozhodnutie krajského súdu a priebeh administratívneho konania

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom z 9. júna 2022, č. k. 26Sa/27/2018-188 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo 38959-5/2018-BA zo dňa 4. júna 2018 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“). Preskúmaným rozhodnutím žalovaný (ďalej len „žalovaný“ alebo „druhostupňový správny orgán“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) číslo 32196-5/2017-CA zo dňa 16. januára 2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a § 5 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 437/2004 Z. z.“) priznal žalobcovi nárok na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného

úrazu zo dňa 26. februára 2016 v sume 456,00 Eur. Prvostupňový správny orgán vychádzal z nasledovných skutočností: (i) lekárske posudky J. R. E. z 2. októbra 2017 boli bolesti žalobcu ohodnotené položkou 104 s počtom bodov 25 (podvrtnutie krčnej, hrudnej alebo bedrovej chrbtice) a položkou 108b s počtom bodov 30 (poranenie medzistavcovej platničky bez súčasnej zlomeniny stavca); (ii) posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca vykonal kontrolu bodového hodnotenia bolestného, pričom dospel k záveru, že bolesti žalobcu je možné ohodnotiť iba položkou 104 s počtom bodov 25 (podvrtnutie krčnej, hrudnej alebo bedrovej chrbtice) z dôvodu výskytu degeneratívnych zmien chrbtice žalobcu už pred pracovným úrazom; (iii) so záverom posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Čadca sa stotožnil aj posudzujúci lekár žalobcu J. R. E., ktorý v Lekárskom posudku o bolestnom zo dňa 18. decembra 2017 - oprava pôvodného posudku zo dňa 2. októbra 2017 ohodnotil bolesti žalobcu len položkou 104 s počtom bodov 25 (podvrtnutie krčnej, hrudnej alebo bedrovej chrbtice).

3. Žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, v ktorom v podstatnom uviedol, že (i) úraz bol spúšťačom novej bolesti od oblasti krížov do slabiny a jeho zdravotný stav sa od pracovného úrazu výrazne zhoršil; (ii) ťažkosti opísané v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu vznikli až po úraze a nikdy predtým ich nepocíťoval; (iii) uviedol, že podľa jeho názoru je jeho stav správne opísaný v prvom lekárskom posudku J. R. E. z 2. októbra 2017; (iv) navrhol, aby bolo prvostupňové rozhodnutie zmenené tak, že mu bude priznaný nárok na náhradu za bolesť v sume zodpovedajúcej počtu bodov 55 podľa lekárskeho posudku zo dňa 2. októbra 2017.

4. Žalovaný preskúmaným (druhostupňovým) rozhodnutím s odkazom na ustanovenie § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Žalovaný v preskúmanom rozhodnutí uviedol skutočnosti, ktoré majú vyvracať tvrdenia žalobcu obsiahnuté v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu. V podstatnom uviedol, že (i) po podaní odvolania posudková lekárka pobočky opätovne posúdila zdravotný stav žalobcu a keďže odvolaniu nevyhovela, odstúpila spisovú dokumentáciu žalobcu posudkovej lekárke ústredia so sídlom v Banskej Bystrici; (ii) posudková lekárka ústredia vo svojej kontrole bodového hodnotenia vykonanej dňa 24. apríla 2018 ohodnotila bolesť poškodeného podľa položky č. 104 prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. (podvrtnutie krčnej, hrudnej alebo bedrovej chrbtice); (iii) vo vzťahu k položke č. 108a prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. (použitej v prvom lekárskom posudku J. R. E.) dospela posudková lekárka ústredia k záveru, že túto nemožno aplikovať, nakoľko poškodenie zdravia na chrbtici žalobcu má degeneratívny charakter, pričom ide o chorobné zmeny, ktoré museli byť prítomné už pred utrpením pracovného úrazu; (iv) žalovaný ďalej uviedol, že žalobca proti kontrole bodového hodnotenia posudkovej lekárky ústredia zo dňa 24. apríla 2018 nevzniesol žiadne námietky „o čom svedčí jeho vlastnoručný podpis“; (v) konštatoval správnosť opraveného lekárskeho posudku J. R. E., ktorú potvrdila posudková lekárka pobočky, ako aj posudková lekárka ústredia.

5. Druhostupňové rozhodnutie napadol žalobca správnu žalobou, ktorú v podstatnom odôvodnil tým, že (i) „nebol zistený riadne skutkový stav a vec nebola správne právne posúdená, pretože neboli vykonané dôkazy vzhľadom na náročnosť odborného posúdenia znaleckým posudkom...“; (ii) dôvodil, že J. R. E. mal k dispozícii kompletnú dokumentáciu žalobcu a na jej základe dospel k záveru o potrebe aplikácie položky č. 108a prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.; (iii) napriek tejto skutočnosti J. R. E. pred doplnujúcim (opravným) „posudkom“ žalobcu znova nevyšetрил a tento pripravil len na základe argumentácie posudkovej lekárky pričom vôbec zmenu oproti pôvodnému „posudku“ nezdôvodnil; (iv) žalobca k správnej žalobe pripojil „odborné vyšetrenie J. Š. Š. - ortopéda, Ortopedická ambulancia G. zo dňa 3.5.2018“, z ktorého podľa žalobcu vyplýva, že zmeny na chrbtici u žalobcu súvisia s úrazovou genézou zo dňa 26. februára 2016; (v) navrhol, aby krajský súd zrušil prvostupňové aj druhostupňové rozhodnutie a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

6. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu posúdil najmä v intenciách § 7 a § 9 zákona č. 437/2004 Z. z. a § 153 ods. 3 a 5 a § 195 zákona č. 461/2003 Z. z. v rozhodnom znení a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení Prvej hlavy Tretej časti SSP upravujúcej všeobecnú správnu žalobu dospel k záveru bližšie opísanému v bode 1 vyššie.

7. Krajský súd, po tom, ako v odôvodnení napadnutého rozsudku zhrnul podstatný obsah preskúmaného rozhodnutia ako aj priebeh administratívneho a súdneho konania venoval priestor námietke žalobcu týkajúcej sa vzťahu lekárskej správy a kontrolného mechanizmu bodového hodnotenia zo strany posudkového lekára Sociálnej poisťovne. V tejto súvislosti krajský súd v

podstatnom uviedol, že „Lekársky posudok je dôkazom o tom, že žiadateľ trpí poškodením zdravia, s ktorým zákon spája nárok na náhradu za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zákon ošetrojúcemu lekárovi (zariadeniu) zveril do kompetencie toto poškodenie zdravia ohodnotiť počtom bodov v rámci rozpätia stanoveného zákonom. Úlohou posudkového lekára je v zmysle citovaného § 153 ods. 4 písm. c) zákona o sociálnom poistení skontrolovať toto bodové ohodnotenie. Takýto kontrolný mechanizmus nie je samoúčelný. Služi na elimináciu chýb, či neodborných záverov ošetrojúceho lekára, ale aj zneužívajúcich konaní. Kontrolou bodového hodnotenia možno odhaliť pochybenie na strane lekárskeho posudku. Zákonným postupom na odstránenie chýb môže byť aj vrátenie lekárskeho posudku lekárovi na opravu. Je tomu tak z dôvodu, že v zmysle § 196 ods. 1 zákona č. 463/2003 Z. z. je dôkazom všetko, čím možno zistiť skutočný stav veci. Posudkový lekár však nemá v kompetencii sám hodnotiť zdravotný stav žiadateľa o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Takúto kompetenciu má v prípadoch sociálneho poistenia, kde je potrebné posúdiť schopnosť vykonávať pracovnú a zárobkovú činnosť, čo vykonáva aj pomocou kontrolných lekárskeho prehliadok.“.

8. Krajský súd následne vyhodnotil námietku žalobcu vznesenú na pojednávaní, ktorá spočívala v tvrdení žalobcu, že pri zaobstaraní lekárskeho posudku neboli splnené náležitosti podľa § 7 a § 8 zákona č. 437/2004 Z. z., keďže nebol daný súhlas poškodeného Sociálnej poisťovni na to, aby si zaobstarala nový lekársky posudok, jeho opravu, jeho zrušenie s poukazom, že nevyhnutnosť súhlasu vyplýva aj z § 16 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Krajský súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú, pričom dôvodil, že „Uplatnenie zo strany poškodeného, resp. súhlas k uplatneniu bolestného inou osobou sa týka samotného začatia konania o bolestnom, nie ďalšieho postupu v konaní, ktorý, ako už uviedol správny súd vyššie, sa týka otázky dostatočne zisteného stavu veci, teda dokazovania. Námietka žalobcu, že pri kontrolnej právomoci Sociálnej poisťovni a vrátení lekárskeho posudku lekárovi na opravu je potrebný súhlas žalobcu, neobstojí, keďže nemá zákonný podklad a ust. § 153 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. by takýmto výkladom stratilo opodstatnenie, teda uvedená námietka je v rozpore s účelom a zmyslom kontrolného posudzovania.“.

9. V súvislosti s námietkou žalobcu o správnosti priznania náhrady za bolesť v časti položky 108a prílohy zákona č. 437/2004 Z. z. krajský súd skonštatoval, že z odôvodnenia tak prvostupňového, ako aj druhostupňového rozhodnutia (ktoré zhodnocovali závery posudkových lekárov) vyplýva, že žalobcovej žiadosti o priznanie náhrady za bolesť nebolo v časti položky 108b prílohy k zákonu č. 437/2004 Z. z. vyhovené z dôvodu chýbajúcej príčinnej súvislosti medzi následkom pracovného úrazu zo dňa 26. februára 2016 a poškodením a poranením medzistavcovej platničky bez súčasnej zlomeniny stavca posudzovaným, resp. hodnoteným v opravenom lekárskom posudku posudzujúcim lekárom. Krajský súd uviedol, že posúdenie otázky príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená výlučne v konkrétnych súvislostiach jednotlivého prípadu. Pri zisťovaní skutkovej veci správny orgán a následne správny súd spravidla vychádza z odborných vyjadrení a znaleckých posudkov, ktoré k vyriešeniu tejto otázky prispievajú veľkou mierou. Následne zhrnul a opísal obsah lekárskeho posudku z 2. októbra 2017, kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť (zápisnica) zo dňa 8. decembra 2017, lekársky posudok o bolestnom (zo dňa 18. decembra 2017) - oprava pôvodného posudku zo dňa 2. októbra 2017, ako aj kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť - Zápisnica zo dňa 24. apríla 2018 a dospel k záveru, že „V danom prípade žalovaný postupoval v rámci postupu podľa § 153 ods. 4 písm. c), v zmysle ktorého úlohou posudkového lekára je skontrolovať toto bodové ohodnotenie, postupoval, zistil pochybenie na strane lekárskeho posudku a postupoval zákonným spôsobom tak, že požiadal o odstránenie chýb spôsobom vrátenia lekárskeho posudku lekárovi na opravu, na základe ktorého posudzujúci lekár opravu vykonal. Teda rozpor medzi bodovým ohodnotením bolesti, ktoré vykonal posudzujúci lekár v lekárskom posudku a ktoré vykonal posudkový lekár pri kontrole bodového hodnotenia bol práve odstránený vykonaním opravy lekárskeho posudku, a to vo vzťahu k položke 108b) prílohy.“.

10. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že predmetné konanie bolo na návrh žalobcu prerušené do vypracovania znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v súvislosti s konaním na Krajskom súde v Žiline sp. zn. 28Sa/38/2019 o úrazovú rentu, keďže v rámci znaleckého dokazovania sa riešila otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie krajského súdu vo veci prieskumu rozhodnutia o priznaní nároku za náhradu za bolesť. Do spisového materiálu bol doložený Znalecký posudok v spojení s dodatkom č. 1 k znaleckému posudku Číslo: 6/2020 vypracovaný znalcom J.. H. D. N., R.. V

súvislosti s ním (po tom, ako opísal relevantnú časť odpovedí znalca na položené otázky) krajský súd uzavrel, že „Vzhľadom na to, že závery znaleckého posudku neboli rozporné so závermi opraveného lekárskeho posudku a kontroly bodového hodnotenia, správny súd nenašiel dôvod v preskúmvanej veci pre pochybnosť o vyjadrených záveroch.“.

11. Krajský súd námietku žalobcu, že príčinnú súvislosť je potrebné skúmať nielen v časových súvzťažnostiach, ale aj vecných, a pracovný úraz žalobcu predstavuje condicio sine qua non pre utrpené bolesti, vyhodnotil ako rozvedenie žalobného bodu týkajúceho sa nesprávneho vyhodnotenia príčinnej súvislosti. Krajský súd uzavrel, že táto námietka neobstojí, keďže „... ako už správny súd uviedol, úrazový dej nebol v priamej súvislosti podnetom vyvolávajúcim poškodenie platničky. Z medicínskeho hľadiska zmeny medzistavcových platničiek degeneratívne charakteru, chron. recidiv. diskogénny lumboischiatický sy. s prejavmi koreňového dráždenia vpravo, boli deklarované neurológom už v roku 2010, majú diametrálne rozsiahlejší a dlhší časový horizont ako následky samotného úrazu v tomto prípade. V tomto smere poukazuje správny súd na percentuálne vyčíslenie účasti úrazu na ťažkostiach poškodeného znalcom J.. H. D. N., R.. ...“. V súvislosti so žalobcom predloženým odborným vyjadrením J.. Š. Š. zo dňa 3. mája 2018 krajský súd uzavrel, že jeho závery neodporujú názoru posudkových lekárov žalovaného a prvostupňového správneho orgánu ako aj znalca, ktorí uviedli, že pracovný úraz len urýchlil prejav degeneratívnych zmien, ktoré už poškodený mal pred vznikom pracovného úrazu.

12. Vychádzajúc z uvedeného krajský súd žalobu žalobcu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

13. O trovách rozhodol krajský súd podľa § 167 SSP a contrario tak, že žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol, náhradu trov konania nepriznal.

II. Kasačná sťažnosť a vyjadrenie k nej

14. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca kasačnú sťažnosť, pričom ako dôvod kasačnej sťažnosti označil (i) ustanovenie § 440 ods. 1 písm. f) SSP (krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a (ii) ustanovením § 440 ods. 1 písm. g) SSP (krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci). S odkazom na ustanovenie § 7 a § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. namietal, že žalovaný obišiel zákonný postup, podľa ktorého, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Zároveň namietal, že činnosť ošetrojúceho lekára vo veci lekárskeho posudku môže začať iba na žiadosť (návrh) poškodeného alebo žiadosť (návrh) fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľa náhrady, iba ak im dá poškodený súhlas. Z uvedeného vyvodil, že „Ak ošetrojúci lekár vydá lekársky posudok alebo jeho opravu bez súhlasu poškodeného postupuje nezákonne a vydaný lekársky posudok je nezákonný a nepoužiteľný v konaní o úrazovej dávke“. Zdôraznil, že nový lekársky posudok na žiadosť poskytovateľa náhrady bol vydaný dňa 18. decembra 2017 a nebol nikdy doručený ani žalobcovi, ani lekárovi, s ktorým má žalobca uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Následne uzavrel, že „Lekársky posudok vykonaný v konaní o dávke sťažovateľa nie je prípustným dôkazom, keďže nebol obstaraný v súlade s právnymi predpismi (chýbajúci súhlas) a ani nikdy nebol doručený sťažovateľovi.“.

15. Žalobca ďalej (odvolávajúc sa na ustanovenie § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. v spojení s metodickým usmernením Sociálnej poisťovne č. 11/2013) namietal, že na pojednávaní uviedol, že „... v administratívnom spise ani v rozhodnutiach sa nenachádza zmienka alebo podklad, z ktorého by vyplývalo, že by útvar úrazového poistenia pobočky zistil nezrovnalosti alebo podozrenie na možné medicínske pochybenie a teda, že sa v danej veci jednalo o sporný prípad“. Zdôraznil, že krajský súd sa s uvedeným žalobným bodom vôbec nevysporiadal a na danú otázku nedal v napadnutom rozsudku žiadnu odpoveď.

16. V súvislosti so znaleckým posudkom J.. D. N. (viď bod 11 vyššie), z ktorého podľa žalobcu vyplýva, že hoci trpel predispozíciou a pracovný úraz sa podieľal na poranení platničiek v rozsahu 4% (položka 108b), t. j. zhoršil existujúci nepriaznivý zdravotný stav, žalobca namietal, že „... súd dospel k záveru, že došlo k zväčšeniu rozsahu zranenia, napriek tomu mal fakticky (zmätočne) za to, že zväčšenie zranenia nespôsobilo žiadnu bolesť ...“.

17. Navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

18. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním z 5. augusta 2022, v ktorom v podstatnom uviedol, že súhlasí s právnym názorom krajského súdu. Po stručnom opise pracovného úrazu, priebehu administratívneho konania a konania pred krajským súdom sa žalovaný vyjadril k dvom základným námietkam žalobcu, teda (i) k námietke, že žalovaný v konaní vychádzal z opraveného posudku zo dňa 18. decembra 2017, ktorý bol zaobstaraný bez súhlasu žalobcu a (ii) k námietke, že žalovaný nedoručil „nový lekársky posudok“ žalobcovi ani lekárovi, s ktorým má tento uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. K prvej námietke žalovaný zdôraznil, že opravený posudok vystavil posudzujúci lekár na základe kontroly bodového hodnotenia (teda nie posudková lekárka). Stotožnil sa s právnym názorom krajského súdu, že súhlas žalobcu na vyhotovenie opravy posudku nie je potrebný, keďže by opačný záver odporoval ustanoveniu § 153 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., ktoré by pri takej interpretácii stratilo opodstatnenie. V súvislosti s druhou námietkou žalovaný uviedol (odkazujúc na bod 44 napadnutého rozsudku), že zmena bodového ohodnotenia bola žalobcovi oznámená v rámci oboznámenia s podkladmi pred vydaním rozhodnutia, o čom svedčí žalobcom podpísaná zápisnica z 2. októbra 2017. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP zamietol.

19. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 26. augusta 2022. Žalobca na vyjadrenie žalovaného reagoval podaním z 5. septembra 2022, v ktorom zdôraznil, že v rámci postupu žalovaného neboli splnené podmienky podľa § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. Uviedol taktiež, že zápisnica z 2. októbra 2017 nemôže svedčiť o oboznámení sa žalobcu s opraveným posudkom, keďže tento bol vyhotovený až 18. decembra 2017. Replika žalobcu bola doručená žalovanému 28. septembra 2022 na vedomie.

III. Právne posúdenie veci kasačným súdom

20. Senát najvyššieho správneho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ (žalobca) včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

21. Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

22. Po preskúmaní napadnutého rozsudku správneho súdu a kasačnej sťažnosti, ako aj podkladového materiálu, kasačný súd dospel k záverom, ktoré odôvodňuje v nasledovnom texte.

23. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP žalobu o preskúmanie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie, ktorým prvostupňový správny orgán podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 5 zákona č. 437/2004 Z. z. priznal žalobcovi nárok na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 26. februára 2016 v sume 456,00 Eur. Krajský súd v podstatnom odôvodnil napadnutý rozsudok skutočnosťami bližšie opísanými v bodoch 6 až 11 vyššie.

24. Podľa § 99 zákona č. 461/2003 Z. z., poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

26. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z., náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

27. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

28. Podľa § 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať poškodený.

29. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z., o vydanie lekárskeho posudku (odsek 1) môže požiadať aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas.

30. Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z., ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu.

31. Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z., lekársky posudok sa vydáva písomne. Poškodenému sa doručí jedno vyhotovenie lekárskeho posudku aj v prípadoch, ak o lekársky posudok požiadala iná oprávnená osoba podľa § 7 ods. 4. Jedno vyhotovenie lekárskeho posudku sa doručí aj lekárovi, s ktorým má poškodený uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

32. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., posudzujúci lekár hodnotí bolesť podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia bolesti sa hodnotí akútna fáza bolesti.

33. Podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch.

34. Podľa § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z., posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav poistenca v prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

35. Žalobca v priebehu konania pred krajským súdom a následne aj v kasačnej sťažnosti vzniesol námietky voči postupu správnych orgánov a ich rozhodnutiam, pričom tieto možno v podstatnom sumarizovať (resp. rozčleniť) nasledovne: (i) námietka vecnej nesprávnosti lekárskeho posudku o bolestnom (oprava pôvodného posudku zo dňa 2.10.2017) vypracovaného J.. R. E. dňa 18. decembra 2017 (ďalej taktiež „opravený LP“) resp. správnosti pôvodného lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného J.. R. E. dňa 2. októbra 2017 (ďalej taktiež „pôvodný LP“); (ii) námietka nedodržania postupu podľa § 7 a § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. a (iii) námietka nesprávnej aplikácie ustanovenia § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.

36. V súvislosti s prvou z vyššie uvedených námietok žalobcu [ktorá je taktiež obsahovo vyjadrená aj v súvislosti so znaleckým posudkom J.. D. N. (viď bod 11 a 16 vyššie)], najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach úrazových dávok (konkrétne náhrady za bolesť) zdravotný stav občanov posudzuje lekár (posudzujúci lekár; § 7 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.), pričom náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku vychádzajúc zo sadzieb bodového hodnotenia za bolesť ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti zákona č. 437/2004 Z. z. Následná rola Sociálnej poisťovne vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia [§ 153 ods. 1 písm. c) v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z.] spočíva v kontrole bodového ohodnotenia na účely náhrady za bolesť. Konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.). Závery posudzujúceho lekára, resp. posudkového lekára sú zachytené v posudkoch a správach odborného/medicínskeho charakteru, v ktorom lekár uvádza skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Výsledok odbornej činnosti posudzujúceho, resp. posudkového lekára je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný. Z podstaty veci preto nemôže byť úlohou správneho súdu posudzovanie, prípadne verifikácia odborných (rozumej medicínskych) aspektov činnosti posudzujúceho lekára alebo posudkového lekára Sociálnej poisťovne. Rola správneho, resp. kasačného súdu je v naznačenom smere limitovaná posudzovaním jednoznačnosti, úplnosti, určitosti a presvedčivosti odborných výstupov lekárov.

37. Optikou záverov vyjadrených v predchádzajúcom bode (ktoré závery zodpovedajú ustálenej judikatúre najvyššieho správneho súdu; pozri napr. rozsudok najvyššieho správneho súdu sp. zn. 6Ssk/73/2021 z 21. septembra 2022) potom najvyšší správny súd posudzoval aj pôvodný LP, opravený LP, kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely náhrady za bolesť zo dňa 8. decembra 2017 (ďalej taktiež „KBH pobočka“), kontrolu bodového hodnotenia pracovného úrazu na účely

náhrady za bolesť zo dňa 24. apríla 2018 (ďalej taktiež „KBH ústredie“) a ich reflexiu do odôvodnenia prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia.

38. Základná obsahovaná námietka žalobcu (námietka týkajúca sa vecnej nesprávnosti záverov posudzujúceho, resp. posudkových lekárov) spočívala v tvrdení, že bolesti žalobcu mali byť ohodnotené nielen položkou 104 prílohy k zákonu č. 437/2004 Z. z. (ďalej taktiež „položka 104“) s počtom bodov 25 (podvrtnutie krčnej, hrudnej alebo bedrovej chrbtice), ale aj položkou 108b prílohy k zákonu č. 437/2004 Z. z. (ďalej taktiež „položka 108b“) s počtom bodov 30 (poranenie medzistavcovej platničky bez súčasnej zlomeniny stavca). Posudzujúci lekár (J.. R. E.) v pôvodnom LP položku 108b uviedol, čo však posudkový lekár Sociálnej poisťovne v KBH pobočka (N.B. podpísanej účastníkom konania) rozporoval. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne uvedený záver zdôvodnil nasledovne: „Položku 108 b) nie je možné akceptovať, nakoľko zmeny pri MR vyšetrení chrbtice sú degeneratívneho a multietážového charakteru. Jedná sa teda o chorobné zmeny, ktoré boli prítomné už pred úrazom vo 02/2017. Vzhľadom na skutočnosť, že po úraze nebol účastník konania vôbec ošetrovaný žiadnym lekárom a nebola indikovaná žiadna liečba, nemohli byť chorobné zmeny chrbtice (protrúzia medzistavcových platničiek L4-5 a L5-S1) traumatického pôvodu, ale jedná sa o chronické ochorenie chrbtice na podklade degeneratívnych zmien. Pri neurologickom vyšetrení dňa 28.06.2016 bol stav diagnosticky zhodnotený ako Stav po distrozii SIA I. dx, preto položku 104 hodnotíme ako správnu.“. Následne už posudzujúci lekár (vychádzajúc z KBH pobočka podpísanej žalobcom) v opravenom LP položku 108b neuviedol, záver posudkového lekára Sociálnej poisťovne (viď vyššie) akceptoval a do opraveného LP tento reflektoval. Kontrola bodového hodnotenia pracovného úrazu žalobcu na účely náhrady za bolesť bola (z dôvodu žalobcovho odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu) potom vykonaná opätovne posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredie. Tento v KBH ústredie (v ktorom zhrnul aj výhrady žalobcu vyjadrené slovami: „od úrazu 26.2.2016 sa mu zvýraznili bolesti v oblasti driekovej chrbtice, genitálií, brucha, ktoré sa postupom času zvyrazňovali, až vyhladal urológa, ktorý vylúčil ťažkosti urologického pôvodu, tento úraz bol spúšťačom týchto nových bolestí, s ktorými má dodnes problémy a ťažkosti. Mám za to, že J.. E. napísal lekársky posudok o bolestnom z 2.10.2017 správne.“) zdôvodnil svoj záver o nemožnosti aplikácie položky 108b nasledovne: „Pol. 108b/ z pril. Č. 1 (časť I.-III.) zákona č. 437/2004 Zb. z. s počtom bodov 30 (za poranenie troch medzistavcových platničiek) nie je možné akceptovať, nakoľko ide o zmeny degeneratívneho charakteru, svedčí o tom skutočnosť, že už v roku 2010 pri vyšetrení neurológom je popísaná recidivujúca diskogénna lumbalgia so sekund. blokádami SI zhybu, taktiež pri ortoped. vyš. v 03/2013 je popísaný chron. vertebrogénny algický sy. driekovej chrbtice, chron. recidivujúci lumbosakrálny sy. s prejavmi koreňového dráždenia SI vpravo, neurológ pri vyš. v 02/2013 popisuje recidivujúcu diskogénnu lumbalgiu so sekund. blokádami SI zhybu vpravo s pseudoradikul. sy. vpravo. Ide o chorobné zmeny, ktoré museli byť prítomné už pred pracovným úrazom, ktorý utrpel dňa 26.2.2016. Vzhľadom k tomu, že po úraze nebol ošetrovaný žiadnym lekárom, nemal indikovanú žiadnu liečbu, naďalej vykonával pôvodnú prácu, nemohli byť chorobné zmeny na chrbtici (protrúzie medzistavcových platničiek L4-5, L5-S1) spôsobené zlým dostúpením na neukotvenú lištu na podlahe a podvrtnutím chrbtice, ale ide o chron. ochorenie chrbtice podmienené degeneratívnymi zmenami na chrbtici a medzistavcových platničkách, uvedený úraz len urýchlil ťažkosti, ktoré menovaný mal, o tom svedčí aj fakt, že v 06/2016 musel byť liečený neurológom pre chron. recidiv. diskogénny lumboischiatiký sy. s prejavmi koreňového dráždenia vpravo.“. Z KBH ústredie vyplýva, že žalobca bol s vyššie uvedenými dôvodmi oboznámený, avšak zápisnicu (zrejme z dôvodu nesúhlasu s nimi) odmietol podpísať.

39. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v predchádzajúcom bode (najmä citácie KBH pobočka a KBH ústredie), ktoré skutočnosti boli následne reflektované do prvostupňového rozhodnutia a druhostupňového rozhodnutia, dospel najvyšší správny súd k záveru, že výstupy lekárov (lekárske posudky, resp. kontroly bodového hodnotenia) spĺňajú vo vzťahu k záveru o nemožnosti aplikácie položky 108b atribút jednoznačnosti, úplnosti, určitosti a presvedčivosti. Námietku žalobcu týkajúcu sa vecnej (odbornej) nesprávnosti záverov posudzujúceho, resp. posudkových lekárov preto najvyšší správny súd (rešpektujúc limity zhrnuté v bode 37 vyššie) vyhodnotil ako neopodstatnenú.

40. Druhá námietka žalobcu spočívala v tvrdení o nedodržaní postupu podľa § 7 a § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. zo strany správnych orgánov. Konkrétne žalobca namietal, že (i) opravený LP bol vyhotovený bez jeho súhlasu, čo je (podľa žalobcu) v rozpore s ustanovením § 7 ods. 3 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z.; (ii) nakoľko došlo k rozporu medzi závermi posudzujúceho lekára a posudkových

lekárov, mal žalovaný postupovať podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. (ktoré ustanovenie obišiel) a že (iii) žalobcovi nebol opravený LP doručený, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z.

41. Vyššie uvedený rozpor s ustanovením § 7 ods. 3 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z., ako aj s ustanovením § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. žalobca artikuloval (v podstatných rysoch) slovami, že „Zákon nepozná možnosť opravy, zmeny alebo vydania nového lekárskeho posudku na základe žiadosti fyzickej alebo právnickej osoby ... .. Činnosť (konanie) ošetrojúceho lekára vo veci lekárskeho posudku môže začať iba na žiadosť (návrh) poškodeného alebo žiadosť (návrh) fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľa náhrady, iba ak im poškodený dá súhlas. ... ak nie je poškodenému a jeho lekárovi lekársky posudok doručený lekársky posudok nespĺňa náležitosti a podmienky podľa zákona č. 437/2004 Z. z. a nie je posudkom podľa tohto zákona, a preto ho nie je možné použiť v konaní o dávke (porušená zásada zákonnosti)“. V uvedenom rozpornom postupe správnych orgánov žalobca identifikoval kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP (správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces).

42. Najvyšší správny súd vyhodnotil námietku žalobcu o nemožnosti korekcie lekárskeho posudku ako nedôvodnú s tým, že táto vychádza z nesprávnej interpretácie ustanovenia § 7 ods. 3 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. Toto ustanovenie nie je možné vykladať izolovane, opomínajúc zmysel a význam lekárskeho posudku, ktorý posudzujúci lekár vypracúva za účelom hodnotenia bolesti podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v I. a III. časti zákona č. 437/2004 Z. z. Lekársky posudok slúži ako základ pre výpočet náhrady za bolesť a jeho nosným (zákonom predpokladaným) atribútom je jeho odborná/vecná správnosť. Inými slovami, posudzujúci lekár subsumuje zistenia týkajúce sa zdravotného stavu poškodeného súc limitovaný zákonom (osobitne obsahom prílohy č. 1 zákona č. 437/2004 Z. z.), čoho výsledkom je hodnotenie bolesti poškodeného pre potreby aplikácie zákona, a to v zákonom stanovenom rozsahu. Žalobcovi možno dať za pravdu, že v zmysle § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. môže byť predmetná činnosť posudzujúceho lekára iniciovaná len poškodeným alebo s jeho súhlasom. Uvedené však neznamená, že výsledok tejto činnosti [ktorá navyš môže podliehať kontrole podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.] bude (resp. musí) zodpovedať očakávaniam poškodeného. Z (unikátneho) práva poškodeného požiadať o vydanie lekárskeho posudku (resp. dať súhlas s jeho vypracovaním) však nemožno odvodiť právo poškodeného moderovať jeho obsah, prípadne ovplyvňovať odbornú správnosť lekárskeho posudku vo svoj prospech [napr. formou realizácie žalobcom tvrdeného práva odoprieť súhlas s korekciou lekárskeho posudku v zmysle kontroly bodového ohodnotenia podľa § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.]. Účelom limitu obsiahnutého v ustanovení § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. je, aby lekársky posudok podľa tohto ustanovenia nebol vypracovaný bez súhlasu (iniciácie) poškodeného. V prejednávanej veci k takejto situácii ostatne ani nedošlo, pôvodný LP bol vydaný so súhlasom žalobcu a tento posudok bol pripojený k žiadosti žalobcu o priznanie náhrady za bolesť. Účelom limitu obsiahnutého v ustanovení § 7 zákona č. 437/2004 Z. z. naopak nie je garantovať poškodenému možnosť obštruovať kontrolnú (lekársku posudkovú) činnosť pri výkone úrazového poistenia. V prípade opačného výkladu by totiž ustanovenie § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. nekreovalo kontrolnú kompetenciu v rámci lekárskej posudkovej činnosti úrazového poistenia, ale vytváralo by len akúsi platformu pre vyjadrenie názoru posudkového lekára bez dopadu na konečnú výšku náhrady za bolesť poskytovanej v rámci úrazového poistenia. Takýto výklad sa však prieči vyššie opísanému účelu aplikovaných noriem, čo viedlo najvyšší správny súd k záveru o neopodstatnenosti námietky žalobcu.

43. Žalobca ďalej namietal, že žalovaný (resp. prvostupňový správny orgán) obišiel ustanovenia zákona, keď v prípade rozporu medzi závermi posudzujúceho lekára a posudkových lekárov (ku ktorému v prejednávanej veci došlo), mal žalovaný postupovať podľa § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. V súvislosti s touto námietkou najvyšší správny súd konštatuje, že žalobcom označené ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. nezakladá povinnosť správneho orgánu požiadať o vypracovanie znaleckého posudku, ale naopak právo osôb uvedených v § 7 ods. 3 a 4 zákona č. 437/2004 Z. z. postupovať podľa tohto ustanovenia. Najvyšší správny súd teda v postupe správnych orgánov (a ich následnom vyhodnotení zo strany krajského súdu) nevzhliadol rozpor so zákonom alebo jeho obchádzanie.

44. Čo sa týka námietok žalobcu (druhá a tretia námietka; vid' bod 35 vyššie), že (i) mu opravený LP nebol doručený [rovnako, že tento nebol doručený lekárovi, s ktorým má poškodený (žalobca) uzatvorenú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti], čím malo dôjsť k porušeniu ustanovenia § 8 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z. z. a námietka, že (ii) „... v administratívnom spise ani v rozhodnutiach sa nenachádza zmienka alebo podklad, z ktorého by vyplývalo, že by útvar úrazového poistenia pobočky zistil nezrovnalosti alebo podozrenie na možné medicínske pochybenie a teda, že sa v danej veci jednalo o sporný prípad.“ čím malo dôjsť k porušeniu (nemožnosti aplikácie) ustanovenia § 153 ods. 4 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z.; tieto námietky posudzoval najvyšší správny súd optikou intenzity následku tvrdeného nesprávneho procesného postupu (teda, či tvrdeným porušením procesného postupu mohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces). Najvyšší správny súd dospel k záveru, že ani prípadná pozitívna odpoveď na uvedené výhrady žalobcu k procesnému postupu správnych orgánov (resp. krajského súdu) nemala žiaden relevantný dopad na právo žalobcu na spravodlivý proces, resp. na obsah a rozsah realizácie jeho práva v rámci správneho konania domáhať sa zrušenia prvostupňového rozhodnutia a následne v rámci súdneho konania domáhať sa prieskumu rozhodnutí správnych orgánov. Žalobca v administratívnom konaní ako aj v konaní pred krajským súdom vychádzal (argumentoval) zo znalosti (a dispozície) jednak pôvodného LP, opraveného LP, ako aj vecnej argumentácie žalovaného (resp. posudkových lekárov) obsiahnutej v KBH pobočka a KBH ústredie. Rovnako tak vyššie tvrdené námietky (aj v prípade ich pozitívneho vyhodnotenia) nemohli mať vplyv na správnosť právneho posúdenia veci.

45. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

46. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta prvá SSP).

47. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.